

Postanowienie z dnia 25 września 2003 r.

III AO 8/03

Wykazanie jurysdykcji krajowej jest warunkiem wstępnym oznaczenia na podstawie art. 45 k.p.c. sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 września 2003 r. sprawy z powództwa Jacka G. przeciwko N.A.S. ASA na skutek wniosku powoda o oznaczenie sądu, przed który należy wytoczyć powództwo o zapłatę

o d d a l i ł wniosek.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 10 grudnia 2001 r., III AO 13/01, oznaczył Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni jako sąd, przed który należy wytoczyć powództwo Jacka G. przeciwko N.A.S. ASA, IUM S. S.A. w siedzibą w Grimstad w Norwegii o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu powód uległ w dniu 22 grudnia 1999 r. na statku mt „N.M.”. W związku z tym samym wypadkiem przy pracy, o którym mowa w powyższym postanowieniu Sądu Najwyższego, powód Jacek G. (reprezentowany przez swego pełnomocnika będącego radcą prawnym) złożył do Sądu Najwyższego ponowny wniosek (datowany na 26 lutego 2003 r.) o oznaczenie Sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo - tym razem - o odszkodowanie uzupełniające, przewidziane w pkt 14f (w związku z pkt 14e) Układu Zbiorowego Pracy oraz § 13 umowy Nr 4418.

Na wezwanie Sądu Najwyższego, dotyczące sprecyzowania zakresu wniosku, w szczególności w odniesieniu do przedmiotu sprawy określonego w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2001 r., pełnomocnik wnioskodawcy w piśmie procesowym z dnia 10 sierpnia 2003 r. podał, że po pierwsze, powód domaga się

odszkodowania uzupełniającego przewidzianego w pkt 14f Układu Zbiorowego Pracy oraz na podstawie art. 443 i 447 k.c. Po drugie, § 13 umowy Nr 4418 przewiduje umowną właściwość sądów w Gdyni lub w Gdańsku w zakresie wszelkich sporów związanych z wykonywaniem tej umowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Umowa, na którą powołuje się wnioskodawca (załączona do akt sprawy umowa nr 4418) została zawarta w dniu 3 grudnia 1998 r. między IUM P. Ltd Sp. z o.o. z siedzibą w G. a Jackiem G.; określa ona umówione między tymi stronami wzajemne zobowiązania oraz zawiera w § 13 klauzulę poddającą spory „mogące wyniknąć w związku z wykonaniem niniejszej umowy” wskazanym Sądom. Nie ma podstaw, a w każdym razie nie przedstawił ich wnioskodawca, ażeby uzgodnienie właściwego sądu między stronami powyższej umowy, odnosiło się do innego stosunku prawnego i osoby trzeciej, nie będącej stroną umowy. Zasadniczym problemem rozpatrywanego wniosku, złożonego na podstawie art. 45 k.p.c. - o oznaczenie sądu, przed który należy wytoczyć powództwo przeciwko N.A.S. ASA z siedzibą w Norwegii, jest wykazanie jurysdykcji krajowej. Brak bowiem tej jurysdykcji - zgodnie z art. 1099 k.p.c. - stanowi przyczynę nieważności, którą sąd bierze pod rozagę z urzędu w każdym stanie sprawy.

Powołana umowa, nie może stanowić - jak to wyżej wyjaśniono - podstawy dla ukształtowania właściwości jurysdykcyjnej sądów polskich. Nie stanowią takiej podstawy także wskazane przez wnioskodawcę przepisy Kodeksu cywilnego (art. 443 i art. 447), które w ogóle nie dotyczą rozważanego problemu. Stosownie do art. 1104 k.p.c. strony oznaczonego stosunku prawnego mogą umawiać się na piśmie o poddanie wynikłych lub mogących wyniknąć z niego spraw majątkowych jurysdykcji sądów polskich. Nie ma jednakże podstaw twierdzenie wnioskodawcy jakoby wskazany przez niego pkt 14 lit. „f” Układu Zbiorowego Pracy dla Polskich Marynarzy zawierał uzgodnienie właściwości sądu polskiego. W powołanym tekście mowa jest wyłącznie o kwestiach dotyczących stosunku prawnego, o jego ukształtowaniu w zakresie zasady zaliczalności („powinny być potrącone”) świadczeń wypłaconych z tytułu doznanego kalectwa przez marynarza na poczet przysługującego marynarzowi odszkodowania. Nie ma w tej regulacji niczego co odnosiłoby się do trybu dochodzenia odszkodowania, wykraczającego poza świadczenia określone w Układzie. W szcze-

gólności do zasady z pkt 14 f nie odnosi się, wynikająca z pkt 14 e Układu Zbiorowego Pracy klauzula sądu polskiego, która wyraźnie ogranicza się do spraw rozstrzygania określonych sporów na tle świadczeń określonych w pkt 14 lit. b., lit. c i lit. d Układu.

Z powyższych przyczyn, wobec bezzasadności wniosku podlegał on oddaleniu.

=====